

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1064/19-T

Název	Mateřská škola Bílá, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace
Sídlo	č. p. 142, 739 15 Bílá
E-mail	msbila@seznam.cz
IČ	75027461
Identifikátor	600133036
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Ivana Kokšová
Zřizovatel	Obec Bílá
Místo inspekční činnosti	č. p. 142, 739 15 Bílá
Termín inspekční činnosti	21. 5. 2019 – 22. 5. 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školního vzdělávacího programu.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Charakteristika

Mateřská škola Bílá, okres Frýdek-Místek, příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny. Škola je jednotřídní, zajišťuje předškolní vzdělávání i pro další obce v blízkém okolí, zejména pro obec Staré Hamry.

Vlivem demografického vývoje se ve škole od minulé inspekční činnosti realizované v roce 2013 snížil počet z 24 na 13 dětí. Škola vykazuje tři děti v povinném předškolním vzdělávání.

Stravování dětí zajišťuje školní jídelna, která je součástí školy.

Základní informace o činnosti školy jsou dostupné ve vstupních prostorách a na webových stránkách školy: www.skolkabila.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka, která působí ve své funkci dlouhodobě, vypracovala ve spolupráci s učitelkou školní vzdělávací program „Rok s pohádkou“. Její participativní, demokratický styl řízení odpovídá velikosti školy a spolu s účinnými kontrolními mechanismy podporuje spolupráci a odpovědnost zaměstnanců. Ředitelka udržuje pozitivní sociální klima na pracovišti založené na vzájemné úctě, důvěře a toleranci, úspěšně spolupracuje se zákonnými zástupci dětí, zřizovatelem a dalšími sociálními partnery.

Na základě stanovených koncepčních záměrů a místních podmínek se škola profiluje v oblasti environmentální výchovy a zdravého životního stylu. Seznamování dětí s přírodou a její ochranou obohacuje předškolní vzdělávání a vede k osvojování základů životních kompetencí v této oblasti.

Pedagogický sbor tvoří ředitelka a učitelka. Své kompetence učitelky rozvíjejí formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, které bylo orientováno především na oblast legislativy a řízení, osobnostně sociální rozvoj pedagogů, předcházení vývojovým odchylkám u dětí, na oblast grafomotoriky a péči o děti mladší tří let. Poznatky z dalšího vzdělávání si vzájemně předávají a úspěšně je aplikují v pedagogické praxi.

Za účelem efektivního zkvalitňování vlastní činnosti a případného získání finančních prostředků škola realizuje vlastní i společné projekty. Pro zlepšení personálních podmínek využila finanční prostředky z evropských fondů, a to na zřízení pozice chůvy, která napomáhá učitelce v péči o děti mladší tří let. Na rozvoj pohybových dovedností dětí je zacílen projekt realizovaný ve spolupráci s Českou obcí sokolskou „Svět nekončí za vratky, cvičíme se zvířátky“, k rozvíjení čtenářské pregramotnosti přispívá projekt „Celé Česko čte dětem“. K vzájemnému propojení rodiny a školy směřují projekty realizované ve spolupráci s rodiči – „Krtek u nás doma“ a „Můj den v MŠ“.

Škola účinně spolupracuje se zřizovatelem, rodiči i širší veřejností, partnerské spolupráce využívá ke zlepšení podmínek a obohacení předškolního vzdělávání. Prezentuje se zejména vystoupením dětí u vánočního stromu, organizací jarmarku a karnevalu, besídkou ke Dni matek, oslavou Dne dětí a kreslením obrázků do obecního kalendáře. Předškolní vzdělávání zpestřují divadelní představení, nocování ve škole a školní výlety.

Zrekonstruované a esteticky vyzdobené prostory školy, moderní zařízení třídy a revitalizovaná školní zahrada poskytují kvalitní zázemí pro předškolní vzdělávání. Horské okolí školy umožňuje realizaci vycházek v přírodním prostředí a nenásilné seznamování dětí s přírodními jevy, ději a zákonitostmi. Škola vytváří bezpečné prostředí a odpovědně zajišťuje dohled nad dětmi při vzdělávání a činnostech s ním přímo souvisejících, což se

pozitivně odráží ve velmi nízké míře úrazovosti. Stravování ve školní jídelně i pitný režim plně respektují potřeby dětí, přispívají k osvojování zdravých stravovacích návyků a kultury stolování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V průběhu inspekční činnosti byly ve škole průřezově hospitovány celodenní vzdělávací aktivity u obou učitelek. Empatický přístup a laskavá důslednost při jednání s dětmi vedou k rozvoji pozitivních vztahů mezi všemi účastníky vzdělávání a vytvářejí ve škole příznivé sociální klima. Partnerská komunikace se zákonnými zástupci dětí napomáhá budování otevřených vztahů mezi školou a rodiči, vede k vzájemné důvěře a spolupráci. Předškolní vzdělávání probíhá v přirozených souvislostech, vazbách a vztazích, dominantní činností je hra.

Po příchodu do MŠ se děti se zájmem zapojovaly do spontánních aktivit, v nichž jim učitelky nabízely především konstruktivní a námětové hry v prostoru herny i u stolečků. Při hrách byla podporována vzájemná komunikace a spolupráce dětí, jejich kreativita a ohleduplné chování vůči ostatním. Děti se věnovaly i pozorování a badatelským činnostem v koutku živé přírody. Praktickým způsobem se seznamovaly s jednotlivými vývojovými stádii živočichů a s tím, co potřebují rostliny ke svému růstu. Získávání poznatků o přírodě bylo spojeno s výchovou k ochraně přírodního prostředí. V komunitním kruhu byly děti seznámeny s aktivitami, které budou následovat v průběhu dne. Učitelky kladly dětem problémové otázky podněcující dětské myšlení a rozvíjely jejich vyjadřovací dovednosti. Děti dostaly dostatek prostoru k vyjádření svých zážitků a pocitů, učitelky je nenásilně vedly k dodržování elementárních komunikačních pravidel. Do vzdělávání byly vhodně zařazeny denní rituály, mj. i doplňování kalendáře počasí.

Řízené činnosti byly zaměřeny na pohybové aktivity, zpravidla ve spojení s hudbou, a na dramatické ztvárnění známé pohádky. Při motivovaných pohybových činnostech byly děti vedeny ke koordinaci pohybů s rytmickým a hudebním doprovodem, k pohotovému střídání postojů a poloh a k správnému provádění průpravných cviků. Cvičení na nářadí rozvíjelo jejich obratnost a prostorovou orientaci. Cviky prováděné ve dvojicích směřovaly ke kooperaci a k posilování vzájemné ohleduplnosti dětí. K jejich zklidnění přispěla závěrečná hudebně pohybová hra. Dramatizace pohádky v kostýmech a s využitím divadelních rekvizit byla vyvrcholením a zúročením předchozích literárních aktivit. Děti byly podněcovány k rozvíjení dialogu, výraznému řečovému projevu a k dramatickému ztvárnění děje. Zapojení všech dětí a jejich vzájemná spolupráce při realizaci dramatického představení vedly k jejich citovému uspokojení, podpoře sebedůvěry a pocitu sounáležitosti se školní třídou.

Na vycházkách bylo zdařile uplatňováno situační učení. Klidové činnosti v době odpoledního odpočinku byly vhodně využívány k rozvíjení zájmových aktivit a k individuální či skupinové práci s dětmi. Učitelky u dětí rozvíjely kulturně společenské návyky a sebeobsluhu při jídle i v oblékání. Podporovaly jejich samostatnost při přípravě a uklidu hraček a pomůcek. Velkou pozornost věnovaly rozvíjení sociálních dovedností dětí v souladu s filosofií školy založené na výchovném modelu „Respektovat a být respektován“. Vhodně motivovaly děti, úspěšně je vedly k dodržování společně vyvozených pravidel chování. V dostatečné míře jim poskytovaly průběžnou i zpětnou vazbu, která měla v některých případech formativní charakter. Hodnocení činností dětmi a sebehodnocení dětí bylo uplatňováno pouze v omezené míře. Učitelky vzájemně koordinovaly své působení na děti a spolupracovaly s chůvou, která jim pomáhala v péči o nejmladší z nich.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání dětí odpovídaly stanoveným vzdělávacím záměrům. Kvalitní materiální vybavení hračkami a metodickým materiálem podporovalo zájem dětí o vzdělávací aktivity. Učitelky poskytovaly dětem dostatečný prostor pro spontánní činnosti, které rozvíjely u dětí tvořivost a vedly je k vytváření žádoucích postojů. Bohatá vzdělávací nabídka a uplatňování rozmanitých forem vzdělávání umožňovaly uspokojování individuálních potřeb dětí.

Při sledovaných činnostech v mateřské škole bylo zřejmé, že prostředí heterogenní třídy a cílené budování mateřské školy rodinného typu má příznivý vliv na rozvíjení sociální a emoční sféry dětí. Umožňuje přirozené soužití mladších a starších, napomáhá adaptaci nově přijatých dětí, podporuje vrstevnické učení. Vztahy mezi učitelkami a dětmi založené na vzájemné důvěře a respektu vedly k otevřené komunikaci dětí s dospělými, ke zdravému sebevědomí dětí a nenásilnému dodržování stanovených pravidel chování. Systematické a cílené působení učitelek na děti v sociální oblasti se odráželo v tom, že děti dokázaly pojmenovat svoje pocity, potřeby a očekávání.

Děti se bez rozdílu věku ochotně zapojovaly do nabízených činností, vzájemně komunikovaly a spolupracovaly při plnění úkolů. Projevovaly fantazii a iniciativu při námětových hrách s uplatňováním vlastních nápadů a zkušeností z běžného života. Ke konstruktivním hrám využívaly různé druhy stavebnic, tvořily společné stavební celky v prostoru herny. Se zaujetím se věnovaly manipulativním činnostem u stolečků. Zapojovaly se do motivovaných pohybových aktivit, pamatovaly si jednoduché dětské tance, koordinovaly vlastní pohybové vyjádření s hudebním doprovodem. Při dramatizaci pohádky usilovaly o co nejlepší výsledek společné činnosti a projevovaly radost z úspěchu, starší děti prezentovaly své verbální dovednosti a schopnost ztvárnit jednoduchý děj. V průběhu vzdělávání děti prokazovaly dílčí vědomosti a dovednosti odpovídající jejich věku. Projevovaly přirozenou dětskou zvědavost, dokázaly se přiměřeně dlouhou dobu soustředit na vykonávanou činnost a dokončit zadané úkoly. Výstupy projektové činnosti svědčí o tom, že užívané vzdělávací strategie umožňují dětem hlubší seznámení s probíranou tematikou, pochopení vzájemných souvislostí mezi jevy a ději, řešení problémových otázek a situací. Děti uplatňovaly základní hygienické a kulturní návyky, spolupracovaly při úklidu a zvládaly základní sebeobslužné činnosti.

Převážně pozitivní zpětná vazba učitelek je motivovala k učení a zároveň upevňovala správné vzorce chování. Děti však byly jen v omezené míře vedeny k hodnocení a sebehodnocení. Pedagogická diagnostika a portfolia dětí obsahovaly odpovídající informace o jejich individuálním vývoji. Zatím však nejsou východiskem pro plánování a realizaci individuálně zacílené vzdělávací nabídky.

Příznivý vliv na výsledky vzdělávání má funkční systém spolupráce s partnery školy, především se zákonnými zástupci dětí. Vzájemná komunikace založená na každodenním osobním kontaktu motivuje rodiče k podílení se na dění ve škole. Realizované vzdělávací aktivity škola prezentuje vydáváním „knížek“ k jednotlivým probíraným tématům, které děti dostávají domů. O akcích a veškerých organizačních záležitostech jsou zákonní zástupci dětí pravidelně informováni.

Škola spolupracuje se základní školou ve spádové obci Staré Hamry, od níž dostává pozitivní zpětnou vazbu ohledně předškolní přípravy dětí na vstup do základního vzdělávání.

Závěry

Vývoj školy

- Vlivem demografického vývoje se od minulé inspekční činnosti realizované v roce 2013 v mateřské škole snížil počet z 24 na 13 dětí.
- Podporu učitelce v péči o děti mladší tří let poskytuje kvalifikovaná chůva.

Silné stránky

- Uplatňováním zdvořilého, empatického přístupu k dětem a partnerského jednání s kolegy, rodiči a dalšími partnery učitelky podporují prosociální chování dětí.
- Učitelky zapojují děti do rozhodování a umožňují jim vyjádřit vlastní názor, čímž podporují jejich odpovědnost, samostatnost a sebereflexi.
- Učitelky nabízejí dětem aktivity podporující objevování a experimentování, propojují vzdělávání s praktickým životem.
- Užívané výchovně-vzdělávací strategie pomáhají dětem respektovat druhé a rozvíjet pozitivní vztahy s ostatními.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Pedagogická diagnostika dětí není východiskem pro plánování a realizaci individuálně zacílené vzdělávací nabídky.
- Hodnocení činností dětmi a sebehodnocení dětí bylo uplatňováno v omezené míře.

Příklady inspirativní praxe

- Učitelé rozvíjejí sociální dovednosti dětí v souladu s filosofií školy založené na výchovném modelu „Respektovat a být respektován“.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Vést děti k hodnocení činností a k sebehodnocení.
- Individualizovat vzdělávací nabídku na základě kvalitní diagnostiky dětí.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Rok s pohádkou“, platný od 1. 9. 2017
2. Školní řád mateřské školy účinný od 5. 1. 2017
3. Provozní řád mateřské školy platný od 1. 9. 2017
4. Evidence povinného předškolního vzdělávání ve školním roce 2018/2019, včetně omluvných listů dětí
5. Zápisy z třídních schůzek
6. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
7. Třídní vzdělávací plány pro školní rok 2018/2019
8. Třídní kniha pro školní rok 2018/2019
9. Kniha docházky dětí ve školním roce 2018/2019
10. Portfolia dětí a diagnostické záznamy o dětech
11. Rozvrh přímé a nepřímé práce s dětmi pedagogů pro školní rok 2018/2019
12. Školní matrika ve školním roce 2018/2019, doklady k přijímacímu řízení do MŠ
13. Dohody o docházce dítěte do mateřské školy
14. Personální dokumentace učitelek – doklady o dosaženém vzdělání, doklady o účasti na dalším vzdělávání pedagogických pracovníků k termínu inspekční činnosti
15. Záznamy hospitační činnosti za školní rok 2017/2018 a 2018/2019
16. Zápisy z jednání pedagogických rad za školní rok 2018/2019
17. Projekty mateřské školy pro školní rok 2018/2019
18. Evaluační dotazníky zaměstnanců mateřské školy
19. Dotazníky pro rodiče dětí navštěvující mateřskou školu
20. Dokumentace k finančním podmínkám školy za rok 2018 a 2019
21. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí za rok 2018 a 2019
22. Kniha úrazů dětí vedená za školní rok 2018/2019 k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Matiční 20, 702 00 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Dana Hýlová, školní inspektorka, vedoucí
inspekčního týmu

Mgr. Dana Hýlová v. r.

Ing. Pavel Hon, kontrolní pracovník

Ing. Pavel Hon v. r.

V Novém Jičíně 31. 5. 2019

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Ivana Kokšová, ředitelka školy

Ivana Kokšová v. r.

V Bílé 4. 6. 2019